

Vergaderjaar 2007–2008

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

31 066

Belastingdienst

Nr. 358

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID EN STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 maart 2008

In deze brief stellen wij voor om de loonaangifte voor werkgevers te stroomlijnen. Dit kan worden bereikt door de loonaangiften van werkgevers over een tijdvak te laten aansluiten bij de betalingen in dat tijdvak en de correctieberichten af te schaffen. Het doel van dit voorstel is om een bijdrage te leveren aan een loonaangifteketen waarin de gegevens minder zullen worden gewijzigd. Uit gesprekken met betrokkenen en uit analyses is gebleken dat de voorgestelde oplossing uitvoerbaar is.

Hierna zullen wij ingaan op de achtergrond van het probleem rondom loon-in loon-over, waarna de oplossing wordt geschetst, gevolgd door de verdere procedure.

Achtergrond

Kort voor de invoering van de Wfsv per 2006 bleken er verschillen te bestaan in de wijze waarop werkgevers loonelementen met terugwerkende kracht verwerken in hun salarisadministratie en in de aangiften aan de Belastingdienst. Omdat het onverkort vasthouden aan de wettelijke bepalingen voor de loon-over werkgevers tot een niet beoogde lastenverzwaring zou leiden is toen besloten om aangiften volgens loon-over naast loon-in voorlopig toe te staan, en om een oplossing voor dit vraagstuk te vinden. Op basis hiervan is het de loon-over werkgevers toegestaan om loonaangifte over een bepaald aangiftetijdvak te doen door het inzenden van correctieberichten. Deze toestemming is jaarlijks verlengd tot inmiddels 1 januari 2009, omdat een bevredigende oplossing tot nu toe niet kon worden gevonden.

Begin 2007 heeft Actal geadviseerd (Kamerstukken II 2006/07, 28 219, nr. 37) over de gehele linie te komen tot een loon-in aangiftesystematiek, omdat daarmee de administratieve lasten voor werkgevers structureel beperkt worden. De eenmalige kosten voor de overgang van loon-over naar loon-in werden echter zeer hoog geraamd, met name voor overheidswerkgevers. Het Verbond Sectorwerkgevers Overheid heeft op

verzoek laten weten de kostenraming van Actal voor overheidswerkgevers realistisch te achten.

VNO-NCW en MKB-Nederland hebben in reactie op het Actal advies gevraagd om handhaving van de huidige situatie.

In onze brief van 10 april 2007 (Kamerstukken II 2006/07, 26 448, nr. 328) hebben wij u laten weten dat om een definitieve beslissing te nemen over de wijze van aangiftesystematiek, meer informatie nodig is. Wij hebben aangegeven dat samen met overheidswerkgevers onderzocht zal worden op welk wijze (overheids)werkgevers ondersteund kunnen worden bij de overgang naar een loon-in aangiftesystematiek, en dat nagegaan zal worden of het mogelijk is om de kosten voor deze overgang fors te verlagen.

Op 19 december jl. hebben wij u tijdens het AO over de loonaangifteketen toegezegd om u in maart 2008 te zullen informeren over de stand van zaken bij de loon-over problematiek (Kamerstuk 31 066, nr. 26).

De oplossing voor de loon-over problematiek is ontwikkeld in samenhang met de overige verbetermaatregelen voor de loonaangifteketen.

Hieronder lichten wij de voorgestelde oplossing toe.

Schets van probleem en oplossing

Voor afnemers van de polisadministratie is van belang dat de gegevens niet steeds met terugwerkende kracht worden gewijzigd. Op dit moment wordt toegestaan dat bij de loonaangifte van loon-over werkgevers structureel en veelvuldig gebruik wordt gemaakt van correctieberichten ter vervanging van aangiften over eerdere tijdvakken. Door de grote aantallen correctieberichten wordt de loonaangifteketen complex en zwaar belast waardoor er veel fouten ontstaan in deze keten. Daarnaast zijn de gegevens in de polis door de grote aantallen correctieberichten lange tijd niet eenduidig en worden ze nog vaak gewijzigd. Zo kunnen loongegevens van januari nog in december gewijzigd worden door zo'n correctiebericht. Deze grote aantallen correctieberichten die het gevolg zijn van correctie van loongegevens belemmeren meervoudig gebruik van de polisadministratie. Dit is één van de redenen waardoor de beoogde lastenverlichting nog niet gerealiseerd wordt.

Met enkele salarisverwerkers voor de overheidssector (diverse departementen, onderwijs en het UWV) is nagegaan op welk wijze (overheids-) werkgevers ondersteund kunnen worden bij de overgang naar een loon-in salarisadministratie, en of het mogelijk is om de kosten voor deze overgang beperkt te houden. Op basis van deze verkenning is geconcludeerd dat het aanpassen van de loon-over salarisadministraties naar een loon-in salarisadministratie zeer kostbaar is, omdat loon-over werkgevers dan een dubbele boekhouding zouden moeten voeren. Een alternatief waarbij alleen de aangiftesystematiek aangepast wordt lijkt een goedkopere oplossing te zijn.

De alternatieve oplossing is om geen nieuwe eisen te stellen aan de salarisadministraties; deze mag zowel loon-over als loon-in zijn. In plaats daarvan worden de correctieberichten over het lopende jaar afgeschaft. Ingeval van mutaties met terugwerkende kracht worden de nabetalingen lopende het jaar gesaldeerd met de loonaangifte van het tijdvak van nabetaling. Ook fouten in een eerdere aangifte worden hersteld in de eerstvolgende aangifte nadat de fout is ontdekt¹.

Door deze wijze van loonaangifte komen de loongegevens van alle werkgevers (ongeacht de wijze van loonadministratie) op dezelfde wijze in de polisadministratie, waardoor de gegevens voor de afnemers stabiel en transparant zijn.

¹ Voor het herstellen van fouten over de jaargrens heen veranderd er niets, daarvoor blijft de wijze waarop dat nu gebeurd gehandhaafd.

Het gevolg van het afschaffen van correctieberichten is dat de loon-aangifte gaat aansluiten bij het moment waarop de werknemer het loon ontvangt. Voordeel van aansluiting bij dit moment is dat dat herkenbaar is voor werkgevers én werknemers.

Ten opzichte van eerdere oplossingen die in het kader van loon-in en loon-over besproken zijn, vergt deze werkwijze aanzienlijk minder aanpassingen voor de loon-over werkgevers en brengt daardoor ook aanzienlijk minder kosten met zich mee.

Het overgrote deel van de werkgevers ondervindt geen gevolgen van deze nieuwe werkwijze.

Loon-over werkgevers zullen slechts in beperkte mate gevolgen ondervinden van deze nieuwe werkwijze. Zij moeten bij de nieuwe werkwijze een aansluiting realiseren tussen het totale loon van alle werknemers gezamenlijk zoals blijkt uit de salarisadministratie en het loon in de loon-aangifte.

Uit een onderzoek van EIM/IOO naar de gevolgen van de onderzochte oplossing voor werkgevers¹ komt naar voren dat men verwacht dat de grootste wijzigingen gaan zitten in het eenmalig aanpassen van de software, en dat de meeste respondenten verwachten dat de administratieve werkzaamheden voor de werkgevers zelf niet of nauwelijks zullen wijzigen. Een enkeling verwacht dat deze werkzaamheden iets toe of af zullen nemen. Het onderzoeksrapport van EIM/IOO ontvangt u als bijlage bij deze brief.²

Als datum van invoering wordt gekozen voor 1 januari 2010. Dit biedt de betrokken werkgevers en softwareleveranciers voldoende gelegenheid om de wijziging in hun administratie en softwarepakketten door te voeren. Het is de bedoeling om ook andere wijzigingen in de loonaangifteketen, zoals het beperken van de omvang van de gegevensset loonaangifteketen, per 1 januari 2010 in te voeren.

Uitvoerbaarheid

De uitvoerbaarheid van de alternatieve oplossing is nagegaan met diverse partijen: werkgevers (VSO, VNO/NCW en MKB-Nederland), softwareleveranciers, afnemers van de polisadministratie, pensioenfondsen, UWV en Belastingdienst. Daaruit is gebleken dat deze oplossing uitvoerbaar is voor alle partijen. Ook is dit een aanvaardbare oplossing gebleken voor de werkgeversorganisaties. Wel zijn er nog diverse punten die de komende periode uitgewerkt moeten worden. De komende weken zal gezamenlijk met werkgeversorganisaties verder uitgewerkt worden hoe de nieuwe werkwijze zo efficiënt mogelijk vormgegeven kan worden zodat er geen additionele administratieve lasten voor de werkgevers voortvloeien uit deze werkwijze.

Gevolgen voor uitkeringsvaststelling

In verband met de invoering van de Wet administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (Walvis) is het Besluit dagloonregels werknemersverzekeringen in werking getreden waarmee nieuwe dagloonregels zijn ontwikkeld. Daarbij is al rekening gehouden met aangifte volgens een loon-in systeem. Het loon wordt volgens die regels geacht te zijn genoten in het tijdvak waaraan het volgens opgave van de werkgever moet worden toegerekend en het dagloon kan aldus worden berekend aan de hand van bij het UWV al beschikbare loongegevens. Voor een aantal specifieke gevallen, waarin de hoofdregel tot onwenselijke resultaten kan leiden, bevat het besluit bijzondere bepalingen. Voor het maatmanloon wordt ernaar gestreefd om aan te sluiten bij deze gegevens. Het daartoe strekkende ontwerp van een besluit tot

¹ In dit onderzoek zijn interviews gehouden bij 15 werkgevers, waarvan 10 overheidswerkgevers en 5 private werkgevers, en waarvan 14 loon-over werkgevers en 1 administratiekantoor dat de loonadministratie verzorgt voor 35 loon-in werkgevers.

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

wijziging van het Schattingsbesluit is in de Staatscourant gepubliceerd (Staatscourant 2008, 3). De besluiten zullen waar nodig worden aangepast aan de keuze om correctieberichten af te schaffen. Over de wijze van verrekening van inkomsten tijdens een uitkering werknemersverzekering is in en krachtens de verschillende uitkeringswetten voor werknemersverzekeringen een besluit of regeling getroffen. Daarin is geen regeling opgenomen over toerekening van inkomsten aan tijdvakken. De besluiten en regelingen voor deze werknemersverzekeringen zullen zonodig aangepast worden.

Verdere procedure

- Nadere uitwerking vergt onder meer de wijze waarop met herstel van fouten over voorgaande jaren moet worden omgegaan. Het is de bedoeling dat fouterstel aansluit bij de bestaande loonadministratiepraktijk en niet leidt tot extra administratieve lasten. In april zal hierover overleg met werkgevers en andere belanghebbende plaatsvinden.
- Daaropvolgend start de voorbereiding van de wetswijziging die nodig is om de mogelijkheid van correctieberichten af te schaffen (Financiën), en de wetswijziging die nodig is om de toerekening van het loon aan de tijdvakken voor uitkeringen correct te laten plaatsvinden (SZW).
- Indien bij de nadere uitwerking van de oplossing mocht blijken dat er onvoorziene problemen voortvloeien uit de oplossing, dan zal de TK hierover nader geïnformeerd worden.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner

De staatssecretaris van Financiën,
J. C. de Jager